Komiteti Kombëtar i Sistemit të Pagesave

Zhvillimet e Sistemeve të Pagesave për vitin 2015

24 Maj 2016

Sistemi ndërbankar me vlerë të madhe-AIPS

Grafiku.Ecuria e numrit dhe e vlerës së AIPS në vite

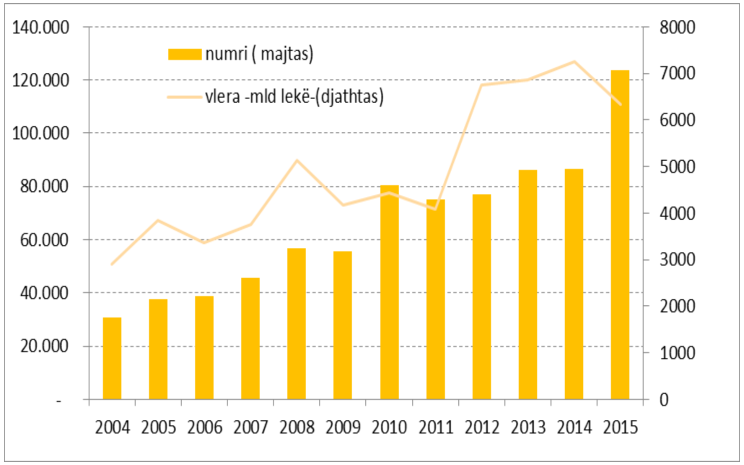

Grafiku. Ndryshimet vjetore të tipologjive të ndryshme të pagesave ne AIPS .

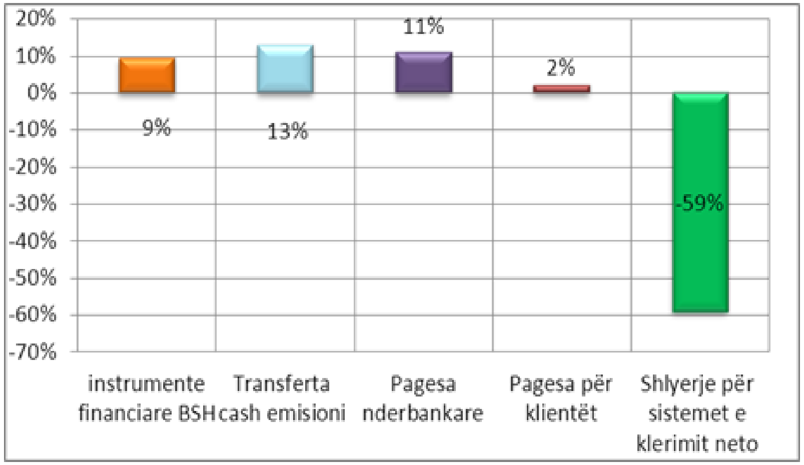

Aktiviteti i sistemit AIPS edhe përgjatë vitit 2015 ka pasqyruar rritje në terma të numrit, duke funksionuar në kushte të sigurta dhe efikase.

- Gjatë vitit 2015 numri i transaksioneve është rritur me 43 për qind ndërkohë që vlera ka pasqyruar ulje me 12.5 për qind.

- Kontribut kryesor në ecurinë e AIPS ka pasur hyrja *live* e sistemit AFISAR, megjithatë edhe gjatë këtij viti përdorimi i sistemit për pagesat të klientëve të bankave ka vijuar të pasqyrojë rritje.

Sistemi ndërbankar me vlerë të vogël AECH

Grafiku Ecuria e numrit dhe vlerës së sistemit AECH.

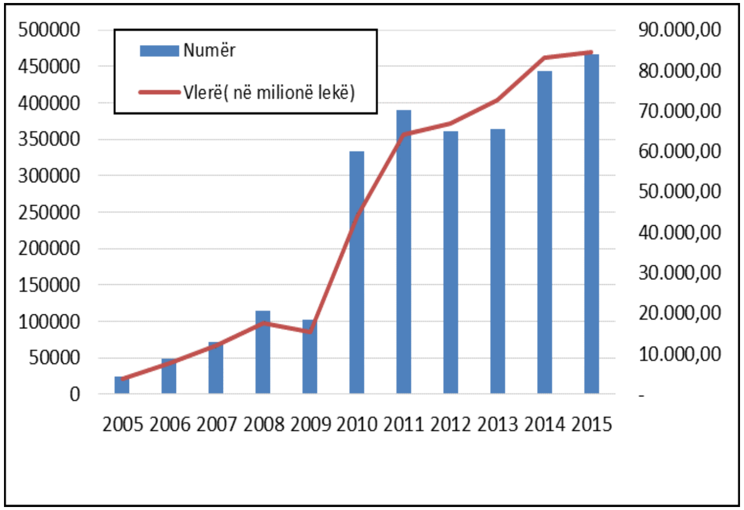

Grafiku. Shpërndarja e pagesave sipas pjesëmarrësve

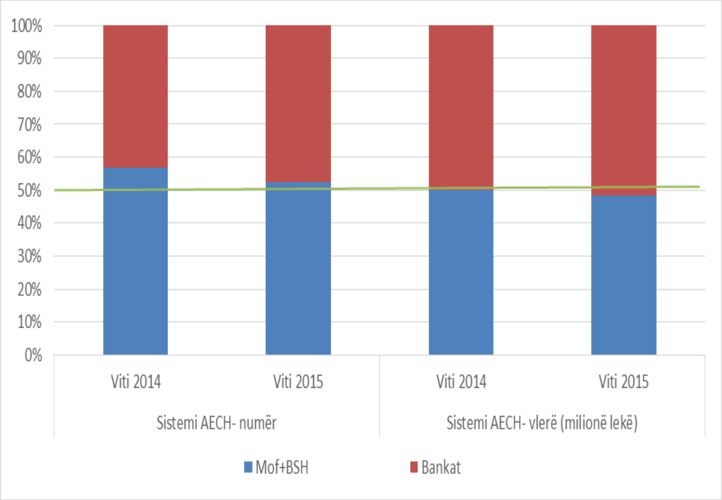

Aktiviteti i sistemit edhe në vitin 2015 ka pasqyruar rritje në numër dhe në vlerë:

- 7.7 për qind në numër; dhe
- 7.6 për qind në vlerë.

Pavarësisht, aktivitetit mbizotërues të Ministrisë së Financave sistemi AECH po gjen gjithnjë e më shumë përdorim nga klientët e bankave.

Komiteti Kombëtar i Sistemit të Pagesave

Zhvillimet infrastrukturore dhe rregullative për vitin 2015

Banka e Shqipërisë — Bank of Albania

- Fillimi i operimit të Sistemit AFISAR duke kontribuar.
  - ✓ në minimizimin e rrezikut operacional për veprimet me tituj si rrjedhojë e procesimit manual.
  - ✓ përmirësimi i proceseve të administrimit të kolateralit nga ana e Bankës së Shqipërisë.
  - ✓ krijimi i parakushteve për nxitjen e zhvillimit të tregut sekondar të titujve të qeverisë.
- Krijimi i kuadrit rregullativ për krijimin e sistemeve të klerimit dhe të shlyerjes nga aktorët privatë.
  - ✓ Krijon hapësira për zhvillimin e sistemeve të pagesave duke nxitur efikasitetin e tyre.
    - infrastruktura për klerimin dhe shlyerjen e pagesave në monedhë të huaj brenda vendit.
    - Infrastruktura në mbështetje të instrumenteve inovative të pagesave.

Zhvillimet në instrumentet e Pagesave për vitin 2015

Instrumentet e Pagesave

Grafiku. Ecuria e numrit të instrumenteve të pagesave në vite-numër.
.

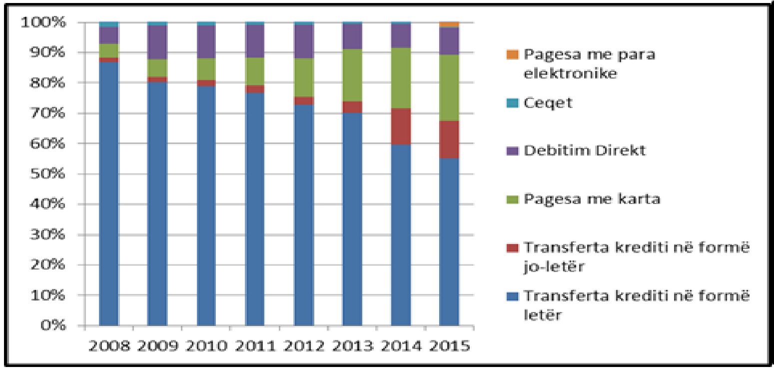

Grafiku. Përdorimi i instrumenteve të pagesave, gjatë 2015, nga individët dhe bizneset

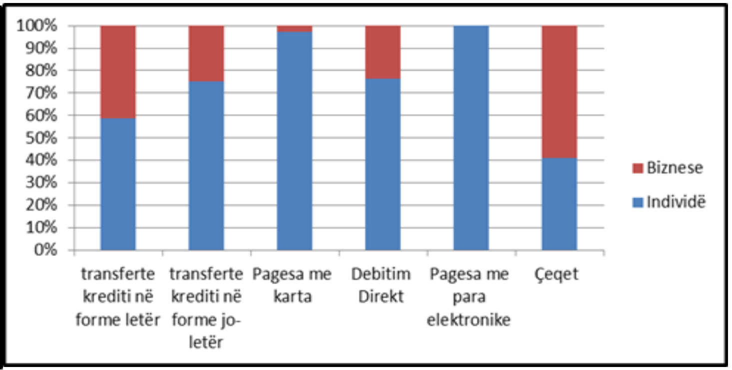

Pagesat e kryera me instrumente të ndryshme pagese kanë vijuar të paraqesin rritje edhe në vitin 2015.

- ✓ *11.3 milionë pagesa (rritje vjetore 7.75 për qind) me një vlerë totale prej 4.603 miliardë lekësh (rritje vjetore 7.60 për qind).*
- ✓ *tkurrje e transfertave të kreditit në formë letër dhe një rritje e atyre në formë jo-letër (home banking), si dhe e atyre me karta.*

Shërbimet Home Banking

Grafiku. Ecuria e transaksioneve home banking në vite.

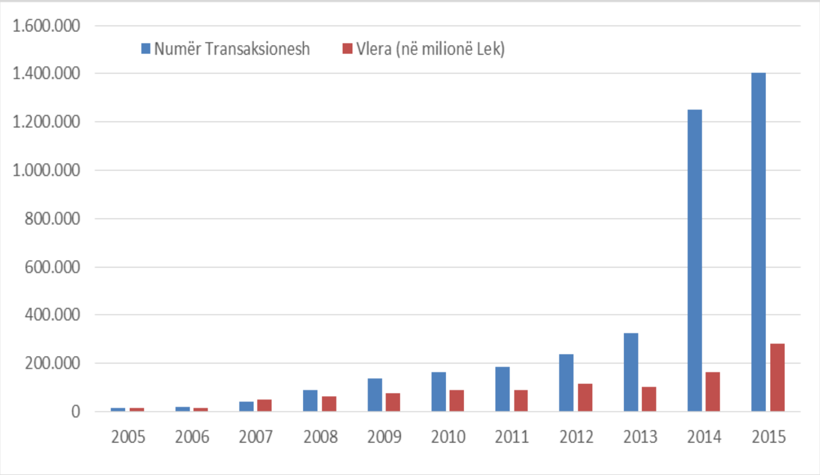

Grafiku. Ecuria e % së llogarive të aksesueshme nga interneti ndaj totalit të llogarive, dhe ecuria e raportit të shfrytëzimit të llogarive të aksesueshme nga interneti

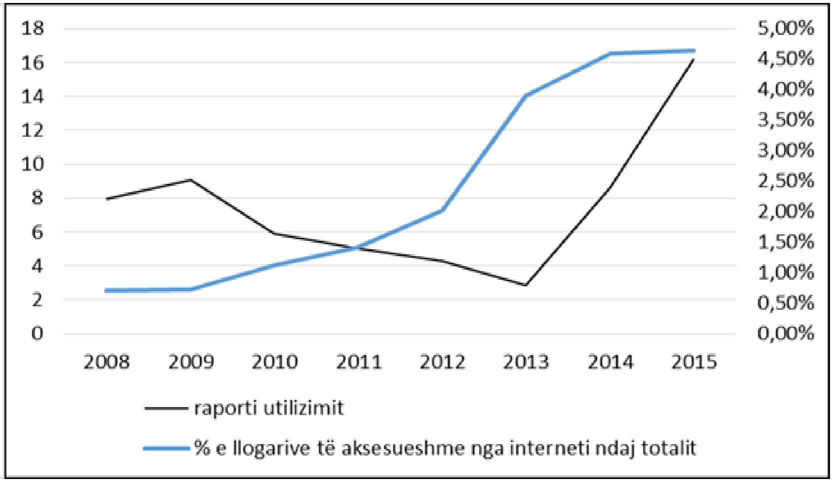

- *Rritje e transaksioneve home banking në terma vjetore 12,39% në numër dhe 71,89% në vlerë.*

- *Rritja e përdorimit të shërbimeve home banking reflektohet edhe në rritjen e raportit të utilizimit të llogarive të aksesueshme nga interneti.*

Kartat Bankare

Grafiku. Ecuria e ATM-ve dhe POS-eve

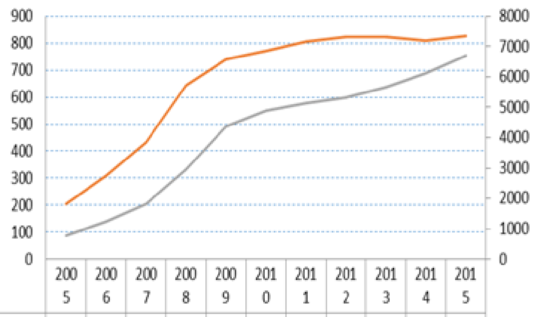

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ATM	205	309	433	642	741	771	805	823	822	809	826
POS (Point of Sale)	779	1234	1832	2953	4370	4903	5126	5307	5.668	6126	6689

Grafiku. Ecuria e kartave të debitit dhe të kreditit

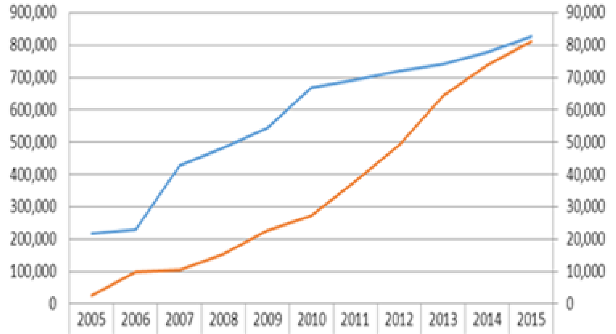

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karta me funksion debiti	217,79	229,02	427,43	482,07	543,14	667,54	693,95	719,80	741,12	777,19	826,28
Karta me funksion krediti	2,686	9,754	10,439	15,246	22,793	27,300	37,893	49,173	64,432	73,804	81,125

- ✓ *Në 2015 ATM dhe POS kanë pësuar një rritje të lehtë, prej përkatësisht 1.9% dhe 2.3%, krahasuar me vitin 2014.*

- ✓ *Gjatë vitit 2015, vihet re një rritje me 6.3% e emetimit të kartave të debitit dhe me 9.9% e kartave të kreditit.*

Komiteti Kombëtar i Sistemit të Pagesave

Risitë e vitit 2015……

Banka e Shqipërisë — Bank of Albania

- ✓ *Prezantimi i produkteve të parapaguara nga institucionet bankare dhe ato financiare jo banka:*

  - *dy banka të sistemit emetojnë karta të parapaguara.*
  - *licencuar dy institucione financiare jo banka, të cilat ofrojnë shërbime të parapaguara me celular dhe internet.*

Projektet e KKSP në lidhje me instrumentet e pagesave

- ✓ *Zhvillimi i Debitimit Direkt ndërbankar.*
- ✓ *Standardizimi i urdhërpagesës.*

Projekti i Debitimit Direkt Ndërbankar

Në kuadër të realizimit të këtij projekti janë ndërmarrë hapat si vijon:

- ✓ *Organizimi i një takimi pranë Shoqatës Shqiptare të Bankave me qëllim shpjegimin e projektit dhe analizimin e hapave të cilat do të ndiqeshin për realizimin e tij.*

- ✓ *Dërgimin pranë bankave të specifikimeve teknike për realizimin e projektit me qëllim vlerësimin e kohëzgjatjes që i duhet bankave për realizimin e projektit.*

    - ❖ *nga 16 banka 12 banka i janë përgjigjur shkresës zyrtare në lidhje me angazhimin e tyre në realizimin e skemës së debitimit direkt si dhe kanë specifikuar kohën e nevojshme për realizimin e projektit (e cila varion nga tre muaj deri në një vit).*

- ✓ *Duke marrë në konsideratë faktin se më shumë se 10 banka janë angazhuar të marrin pjesë në skemën e debitimit direkt ndërbankar, nevojitet hartimi i një plani veprimi për përmbushjen e projektit.*

Projekti i implementimit të Debitimit Direkt Ndërbankar – Plani i veprimit

	PËRSHKRIMI	PALËT E PËRFSHIRA	PERIUDHA	STATUSI
Hapi 1	Vlerësimi i detajeve teknike të sistemit AECH DD nga ana e bankave dhe përcaktimi i kohës së nevojshme për implementimin e projektit.	• Banka e Shqipërisë • Bankat tregtare	Mars 2016	Përfunduar
Hapi 2	Zhvillimi i një takimi me shoqëritë utilitare (OSHEE, UK, AlbTelecom) me qëllim koordinimin e mëtejshëm me bankat tregtare për implementimin e DD dhe formalizimin e këtij procesi.	• Ministria e Inovacionit dhe Administratës Publike • Shoqata Shqiptare e Bankave • Komiteti i Pagesave pranë Shoqatës së Bankave • Shoqeritë utilitare	Qershor 2016	
Hapi 3	Ngritja e një grupi pune me persona kyç në çdo bankë, përgjegjës për këtë projekt.	• Komiteti i Pagesave pranë Shoqatës se Bankave • Banka e Shqipërisë	Qershor 2016	
Hapi 4	Zbatimi i kërkesave teknike të AECH DD në sistemet operative të bankave, duke përfshirë zhvillimet e reja të nevojshme nga ana e bankave dhe testimet përkatëse në bashkëpunim me shoqëritë utilitare dhe Bankën e Shqipërisë.	• Shoqata Shqiptare e Bankave • Komiteti i Pagesave pranë Shoqatës se Bankave • Shoqëritë Utilitare të interesuara • Banka e Shqipërisë	Mars 2017	
Hapi 5	Hartimi i kuadrit rregullativ të nevojshëm për debitimin direkt në Shqiperi.	• Shoqata Shqiptare e Bankave • Komiteti i Pagesave pranë Shoqatës së Bankave	Shkurt 2017	
Hapi 6	Kalimi *live*.	• Banka tregtare • Banka e Shqipërisë • Shoqëritë Utilitare	Prill 2017	

Standardizimi i urdhërpagesës (1)

Në kuadër të krijimit të urdhërpagesës së standardizuar Banka e Shqipërisë në bashkëpunim me Shoqatën Shqiptare të Bankave dakorduan në krijimin e një formati të unifikuar si vijon.

Komiteti Kombëtar i Sistemit të Pagesave

Standardizimi i urdhërpagesës (2)

Banka / Bank: Dega / Branch: Data/Date

IBAN (Klienti Urdhërues) / IBAN (Ordering Customer)

Brenda Bankës / éithin Bank

Kienti Urdherues / Ordering Customer

Kombëtare / National

Ndërkombëtare / International

Adresa (Urdhëruesi) / Address (Ordering Customer)

Datë valuta / Value Date / /

Normale / Normal Urgjente / Urgent

Shuma / Amount

Monedha / Currency

Kursi Këmbimit / Exchange Rate

Komisionet / Charges: Perfituesi / Ben Te ndara / Share Urdheruesi / Our

Shuma në fjalë / Amount in ëords

SëIFT BIC (Banka përfituese) / (Beneficiary Bank)

* Të dhënat e Bankës përfituese në rast se nuk ka kod BIC dhe informacion shtese (emri bankës, banka ndërmjetëse etj..)/ Beneficiary Bank Data (ëithout BIC) and additional Information (Bank name, Intermediary Bank, etc..)

IBAN / Nr. Llogarie (Përfituesi)# IBAN/ Acc. Nr. (Beneficiary)

Klienti Perfitues / Beneficiary Customer

Shteti / Country

Adresa (përfituesi) / Adress (Beneficiary)

Përshkrimi / Description

Deklaroj se kam lexuar dhe jam dakort me deklaratat në faqen e pasme të këtij formulari.

I declare that I have read and I agree ëith the declarations in the backside of this form.

Informacion shtese / Additional Information

Kodi i Pagesës / Payment Code

Emër Mbiemër i Klientit Urdherues / Name Surname Ordering Customer

Firmë

Nënshkrimi i punonjësit të Bankës / Signature of the Bank Employee

Vula e Bankës/ Stamp of Bank